

ладні крики, голосіння... невимовно жалібні зітхання й зойки гіркого каяття, жалю... Якусь хвилину привид поприслухався з ним разом, а тоді приєднав свій голос до сумного хору — і полинув у безвідрадний морок морозної ночі.

Цікавість пересилила страх, і Скрудж ступив останній відчайдушний крок до вікна. Визирнув назовні.

Він побачив у повітрі зграї привидів, які невимовно метушилися, кидалися туди-сюди й весь час стогнали. І всі вони, подібно до Марліного духу, були в ланцюгах, а деякі (чи не члени злочинних урядів) були скуті разом одним ланцюгом. Нескутих серед них не було. Багатьох із них Скрудж знав за життя особисто. Колись він близько знався з ген отим старим духом у білій камізелці: до його ноги тепер була прикована величезна вогнетривка каса, а дух гірко нарікав, що не може допомогти одній нещасній жінці, яка сиділа з немовлям на порозі будинку. Скрудж зрозумів, що всі ті привиди страждали від одного спільного лиха: їм так кортіло втрутитися в справи живих людей, зробити їм добро, але ж саме цю здатність вони втратили навіки.

Потім чи туман поглинув ці примари, чи самі вони обернулися туманом — Скрудж так і не збагнув. Тільки позникали вони якимсь раптово, разом зі своїми примарними голосами. І знову ніч стала як ніч — такою вона була й тоді, коли він повертався до себе додому.

Скрудж зачинив вікно й оглянув двері, крізь які був просмикнувся до його помешкання Марлін дух. Вони були так само замкнені на два оберти ключа, як він їх замкнув власними руками, і всі засуви залишалися на місці.

Скрудж розтулив був уста, щоб сказати: «Дурниці!», але затнувся на першому ж складі цього слова. І, враз від-

щоб піти за першою! Коли ж дійшло до такого результату, старий Фезівиг, заплескавши в долоні, щоб припинити та-нець, вигукнув:

— Молодці!

І тоді скрипаль занурив своє розпашіле обличчя в казанок портеру, поставлений перед ним спеціально для такої потреби. Коли ж він знову випірнув із того портеру, то вже й не захотів відпочивати, а тієї ж миті знову зацигикав, дарма що ніхто ще й не шиковався до танцю, — та там із таким шалом запильгучив, от ніби того, виснаженого, скрипаля відвезли додому, а це якийсь новий, зовсім свіженький чоловік заповзвся або переграти свого суперника, або згинути.

А потім знову були танці, а тоді ще фанти, й знову танці, а потому — солодкий пиріг і глінтвейн, і кожному дали по величезному шматкові холодного ростбіфа, а тоді ще по не меншому шматкові вудженини, а насамкінець подано солодкі пиріжечки з родзинками й корицею. Потім — рікою полилося пиво... Але найцікавіше відбулося після ростбіфа й вудженини, коли скрипаль (ну й спритник! Ну й зух! Еге ж, не нам з вами його вчити — цей знав своє діло бездоганно!) ушкварив «Сера Роджера де Коверлея», і старий Фезівиг підвівся й запропонував руку пані Фезівиг. Звісно ж, саме вони пішли першою парою, і їм випало проробити ого яку роботу! За ними пішли три пари, потім чотири, а ось вже й усі двадцять пар рушили — то все були люди, що до танцю ставилися вельми серйозно, що хотіли тільки танцювати й розучилися на цілий вечір просто ходити ногами!

Та хай би їх там зібралося й п'ятдесят пар — хай би навіть сто пар! — ніхто з них не заткнув би за пояс ні старого Фезівига, ні пані Фезівиг. Так, вона була гідна пара

мужеві, у всіх розуміннях цього слова. Якщо це ще не досить висока похвала, то скажіть мені, яка вища, і я негайно з вами погоджуся: вона гідна й цієї оцінки. А ще з'ясувалося, що литки пана Фезівига просто світяться. Вони зблискували то тут, то там, немовби два місяці. І неможливо було передбачити напевне, де вони опиняться на-

Скрудж тихенько підвівся й, човгаючи капцями, попрямував до дверей.

Щойно рука його лягла на клямку, якийсь дивний чужий голос назвав його на ім'я та звелів увійти. Скрудж скорився.

Це була таки його власна кімната. Сумнівів не могло бути. Але вона дивовижно змінилася. Всі стіни й стеля були так щедро прикрашені живою зеленню, що кімната більше скидалася на гай. Повсюди, в усіх її кутках, весело виблискували ясно-червоні ягоди. Свіже листя гостролисту, омели й плюща відбивало світло, мов сотні маленьких дзеркалець, а в каміні гуготіло таке велике полум'я, якого це нудотне скам'яніння домашнього вогнища не знало ні за Скруджевих, ні за Марліних часів, ні протягом багатьох-багатьох давно проминутих зим. А на підлозі купую, схожою на трон, лежали печені індички, гуси, дичина, кури, качки, свинячі окости, великі шматки яловичини, молочні поросята, великі кільця ковбаси, солодкі пироги, сливові пудинги, барильця з устрицями, гарячі каштани, рум'яні яблука, соковиті помаранчі, духмяні груші, величезні водохресні пироги із запеченою монетою, повні келихи кипучого пуншу, й від випарів усієї тієї смакоти кімнату аж туманцем затягло. А на тій подобі трону невимушено й величаво сидів такий веселий, такий гарний Велетень, що мило глянути. Він високо підносив запаленого смолоскипа, вельми схожого формою на ріг достатку, — підносив чимвище, аби краще освітити Скруджа, що обережно зазирнув у прочинені двері.

— Заходь! — гукнув Скруджеві Дух. — Та заходь же! І познайомся зі мною краще, друже!

Скрудж боязко увійшов до кімнати й став, похнюпившись, перед цим привидом. Це вже був не колишній зтя-

